

Sygn. akt III AUa 1457/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 kwietnia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach

Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSA Marek Procek (spr.)
Sędziowie	SSA Małgorzata Woźnowska-Gallos SSA Krystyna Merker
Protokolant	Beata Przewoźny

po rozpoznaniu w dniu 24 kwietnia 2013r. w Katowicach

sprawy z odwołania S. K. (S. K.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o ekwiwalent pieniężny z tytułu prawa do bezpłatnego węgla

na skutek apelacji ubezpieczonego S. K.

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gliwicach Ośrodka Zamiejscowego w Rybniku

z dnia 15 maja 2012r. sygn. akt IX U 376/12

oddala apelację.

/-/SSA M. Woźnowska-Gallos /-/SSA M. Procek /-/SSA K. Merker

Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. akt III AUa 1457/12

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 15 maja 2012 r. Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gliwicach Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku oddalił odwołanie ubezpieczonego **S. K.** od decyzji organu rentowego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R. z dnia 7 lutego 2012 r., której przedmiotem było prawo do - opisanego treścią przepisów ustawy z dnia 6 lipca

2007 r. o ekwiwalencie pieniężnym z tytułu prawa do bezpłatnego węgla dla osób uprawnionych z przedsiębiorstw robót (...) (Dz.U. Nr 147, poz. 1031) - ekwiwalentu pieniężnego z tytułu prawa do bezpłatnego węgla za lata 2010-2011.

Sąd Okręgowy wskazał, że ubezpieczony od 23.02.1981 r. pobierał z ZUS rentę inwalidzką, a od dnia 1.08.1995 r. jest uprawniony do emerytury. Prawo do renty uzyskał po rozwiązaniu stosunku pracy z ostatnim pracodawcą - Przedsiębiorstwem (...) w J..

Według tegoż Sądu, ubezpieczony prawo do bezpłatnego węgla w naturze nabył na podstawie Układu Zbiorowego Pracy dla Pracowników Zakładów (...) z dnia 1.02.1980 r. i nie zachował do niego prawa na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 1 Układu Zbiorowego Pracy dla Pracowników zakładów (...) z dnia 21.12.1991 r.

Tak więc, wnioskodawca nie jest osobą uprawnioną w rozumieniu art. 2 cyt. ustawy z dnia 6 lipca 2007 r.

Mając na uwadze przedstawione okoliczności, Sąd ten, na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., orzekł, jak w sentencji.

W apelacji od zaprezentowanego rozstrzygnięcia ubezpieczony, zarzucając Sądowi pierwszej instancji, iż zaskarżony wyrok jest dla niego krzywdzący, wniósł o jego zmianę i uwzględnienie odwołania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Trzeba bowiem wskazać, że bezspornym jest, iż Przedsiębiorstwo (...) S.A. w upadłości w J. figuruje w wykazie przedsiębiorstw robót (...) objętych restrukturyzacją górnictwa węgla kamiennego z mocy przepisów ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o dostosowaniu górnictwa węgla kamiennego do funkcjonowania w warunkach gospodarki rynkowej oraz szczególnych uprawnieniach i zadaniach gmin górniczych (Dz.U. z 1998 r.

Nr 162 poz.1112 ze zm.), stanowiącymi załączniki nr 2 i 3 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 kwietnia 1999 r. w sprawie wykazu przedsiębiorstw górniczych oraz przedsiębiorstw robót górniczych (Dz.U. z 1999 r. Nr 38 poz.362). Przedsiębiorstwo (...) w J. - będące poprzednikiem prawnym Przedsiębiorstwa (...) S.A. w upadłości w J. jest wymienione także w załączniku nr 1 do Układu Zbiorowego Pracy dla Pracowników Zakładów (...) z dnia 21 grudnia 1991 r., również w brzmieniu przyjętym w protokole dodatkowym nr 7 z daty 21 listopada 1995 r.

Jednocześnie należy podnieść, że Układ Zbiorowy Pracy dla Pracowników Zakładów (...) z dnia 21 grudnia 1991 r., zgodnie z jego art. 1 ust. 3, mógł być stosowany przez zakłady pracy wymienione w jego załączniku nr 1 (czyli również przez (...) w J.) **po zawarciu zakładowej umowy zbiorowej.**

Tak więc, Sądowi Apelacyjnemu wiadomym jest z urzędu (akta sprawy o sygn.: III AUa 3272/09), iż Zakładowa Umowa Zbiorowa Przedsiębiorstwa (...) w J. - zgodnie z jej § II - weszła w życie

z dniem 1 stycznia 1994 r. Umowa ta w treści § 3 pkt 4 wskazała, iż ilekroć w jej treści użyty został termin „układ”, należy przez to rozumieć Układ Zbiorowy Pracy dla Pracowników Zakładów (...) z dnia 21 grudnia 1991 r., zaś

w § 5 ust. 1 przyjęła, że umowę zawiera się na okres obowiązywania wymienionego wyżej UZP. Zatem należy, iż ubezpieczony przechodząc na rentę w 1981 r. nie był objęty postanowieniami Układu Zbiorowego Pracy dla Pracowników Zakładów (...) z dnia 21 grudnia 1991 r.

Wywodzić mógł swoje pretensje deputatowe jedynie z postanowień Układu Zbiorowego Pracy dla Przemysłu Węglowego z dnia 1 lutego 1980 r.

Istota problemu sprowadza się stwierdzenia, iż były pracodawca ubezpieczonego Przedsiębiorstwo (...) w J. skutecznie odstąpiło od stosowania świadczeń wynikających z unormowań tego aktu w trybie określonym w art.9 ust.3 ustawy realizującej dział XI Kodeksu pracy.

Godzi się jedynie przypomnieć, że w § 34 Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla Pracowników Przedsiębiorstwa (...) w J., obowiązującego od dnia 26 listopada 1994r. i zarejestrowanego przez Okręgowego Inspektora Pracy w K. w dacie 9 lutego 1996 r., inkorporowano do tego aktu postanowienia Układu Zbiorowego Pracy dla Przemysłu Węglowego, dotyczące prawa emerytów i rencistów do bezpłatnego węgla - podwyższając je - do ilości 3 ton rocznie. Sądowi drugiej instancji znana jest z urzędu treść protokołu dodatkowego nr 5 z dnia 30 maja 1995 r. do wymienionego UZP z dnia 26 listopada 1994 r., przyjmująca w § 3 ust. 1, iż w związku z zawartym porozumieniem z dnia 19.05.1995 r. pomiędzy stronami uprawnionymi do zawarcia Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy, w sprawie odstąpienia od wydawania i wypłaty deputatu węglowego emerytom, rencistom i członkom ich rodzin, zmieniono - z mocą od dnia 1 stycznia 1996 r. - całkowicie brzmienie wymienionego § 34 ZUZP, nie zapisując w jego treści zasad wydawania i wypłaty deputatu węglowego emerytom, rencistom i członkom ich rodzin.

Zatem w drodze porozumienia z dnia 19 maja 1994 r. podmioty predysponowane do zawarcia zakładowego układu zbiorowego pracy (...) w J. odstąpiły do dnia 1 stycznia 1996r. od realizacji postanowień „starszego” układu, tak więc jego byli pracownicy emeryci i renciści oraz uprawnione do renty rodzinnej wdowy po byłych pracownikach, dotychczas uprawnieni do deputatu węglowego na podstawie regulacji UZP dla PW z dnia 1 lutego 1980 r. - nie zostali objęci regulacją art.22 ust.2 pkt 1 ponadzakładowego układu zbiorowego pracy.

W konsekwencji przyjęć należy, iż ubezpieczony w dniu 14 stycznia 1999 r. nie był uprawniony do deputatu węglowego na podstawie Układu Zbiorowego Pracy dla Pracowników Zakładów (...) z dnia 21 grudnia 1991 r., co oznacza również, iż nie jest on osobą uprawnioną, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 lipca 2007 r. o ekwiwalencie pieniężnym z tytułu prawa do bezpłatnego węgla dla osób uprawnionych z przedsiębiorstw robót górniczych (takie samo stanowisko zajął tu. Sąd w znanym stronom wyroku z dnia 26 listopada 2009 r., sygn. akt; III AUa 994/09).

Mając powyższe na względzie, Sąd Apelacyjny uznał, że apelacja jest bezzasadna i na mocy art. 385 k.p.c., orzekł o jej oddaleniu.

/-/SSA M. Woźnowska-Gallos /-/SSA M. Procek /-/SSA K. Merker

Sędzia Przewodniczący Sędzia

ek